

پیامدهای اقتصادی پاندمی کووید-۱۹، مطالعه موردی: کشور ایران (استان تهران)

گیتی کاشی^{۱*}، مائده اکبری^۲

^{۱*}دانشیار، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، علوم پزشکی تهران دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران و مرکز تحقیقات پالایش آب، علوم پزشکی تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران، WPRC@iautmu.ac.ir و g.kashi@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، علوم پزشکی تهران دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران، maedeh.akbari322@gmail.com

چکیده - شیوع ویروس کووید-۱۹ پیامد چالش اثر منفی بر اقتصاد کشورها در سراسر دنیا ازجمله ایران گذاشته است و به رکود اقتصادی کشورها ازجمله کشور ایران در سال ۲۰۲۰ منجر شده است. این مطالعه با هدف بررسی پیامدهای اقتصادی پانمی کووید-۱۹ بر اقتصاد کشور ایران (استان تهران) سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹ انجام گرفت. این تحقیق به روش توصیفی- تحلیلی سرشماری در شهرهای استان تهران در بازه زمانی ۱۳۹۸/۱۰/۱ الی ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ انجام گرفت. اطلاعات دموگرافیکی سال، منطقه، تحصیلات، شغل (نوع بخش اقتصادی)، و تعداد مرگ ازجمله متغیرهای موردبررسی بودند. تهیه نقشه پراکنش جغرافیایی شیوع کووید-۱۹ در استان تهران توسط GIS (Arc GIS, 10.1) تعیین گردید. بررسی ارتباط میان متغیرها و شیوع کووید-۱۹ با توجه به نرمال و غیرنرمال بودن توزیع متغیرها توسط نرم افزار SPSS (نسخه ۱۸) مدل آماری T-test و اسپیرمن تعیین گردید. این مطالعه نشان داد که میزان بیکاری زمستان ۱۳۹۹ در مقایسه با زمستان ۱۳۹۸ از روند کاهشی برخوردار است. این روند کاهشی نیز در میزان بیکاری جمعیت دانش آموخته آموزش عالی و سهم جمعیت بیکار دانش آموخته آموزش عالی از کل بیکاران زمستان ۱۳۹۹ در مقایسه با زمستان ۱۳۹۸ نیز به چشم می خورد. روند افزایشی سهم جمعیت شاغل دانش آموخته آموزش عالی از کل شاغلان زمستان ۱۳۹۹ در مقایسه با زمستان ۱۳۹۸ نیز به چشم می خورد.

کلید واژه- اقتصاد، پاندمی کووید-۱۹، شاغل، شهرهای استان تهران

۱- مقدمه

شبکه تامین مواد خام اولیه و محدودیت فعالیت تعدادی از واحدهای صنعتی ازقبیل ترابری، هتلداری و پوشاک ازجمله پیامدهای ناشی از شیوع کووید-۱۹ در تجارت داخلی محسوب می شود [۴]. جدول ۱ اثرات منفی اقتصادی خارجی ناشی از شیوع پاندمی کووید ۱۹ را نشان می دهد. جدول ۲ اثرات منفی اقتصاد داخلی به علت شیوع پاندمی کووید ۱۹ را نشان می دهد.

جدول ۱: اثرات منفی اقتصاد خارجی ناشی از شیوع پاندمی کووید ۱۹ (جهان)

نام بخش	حیطه	اثر
اول	کشاورزی	کاهش جهانی تقاضا برای هتل و رستوران به کاهش ۲۰ درصد قیمت فرآورده های کشاورزی منجر شده است. رعایت پروتکل های بهداشتی مبنی بر فاصله گذاری اجتماعی، اجتناب از مسافرت غیرضروری و ممنوعیت از تجمع و خرید کاذب به علت وحشت از کمبود موادغذایی به

شیوع پاندمی کووید-۱۹، با شیوع گسترده به علت قدرت انتقال زیاد و پیچیدگی درمان، چالش های زیادی ازجمله پیامد چالش اثر منفی بر اقتصاد کشورهای پیشرفته و کم پیشرفته ازجمله کشور ایران را از دسامبر ۲۰۱۹ به همراه داشته است [۱]. بازه زمانی درگیری با ویروس کووید-۱۹ در ارزیابی اثرات نابسامانی اقتصادی شیوع این ویروس از اهمیت زیادی برخوردار است. اجرای اقدامات مهار وسیع از سوی دولت ها برای مهار انتشار ویروس کووید - ۱۹ پیامدهای بزرگی بر اقتصاد جهانی داشته است [۲]. شیوع ویروس کووید- ۱۹ از اسفندماه ۱۳۹۸ و تداوم آن تاکنون در ایران به رکود اقتصادی، ناامنی قیمت کالاهای اساسی، کاهش سرمایه ثابت، کاهش ظرفیت تولید و افزایش عدم توان ادامه فعالیت مراکز تولیدی به علت افزایش میزان تورم منجر شده است. شیوع کووید-۱۹ به اجرای مداخله های غیردریوی برای کاهش گسترش ویروس از سوی کشورها منجر شده است [۳]. کاهش تقاضا برای صادرات فرآورده های ایران ازجمله پیامدهای ناشی از شیوع کووید-۱۹ در تجارت خارجی محسوب می شود. کاهش عرضه تولیدات ایرانی به علت اختلال در